

ምስሉዩነት ዝሕላገቱ ዒንኪላሎ ቃልሲ!!

ብመጀመርያ ርሑስ ሓድሽ ዓመት ንመላእ ህዝቢ ኤርትራ!! 2017 ዓመተ ራህዋ ዓመተ ፍትሒ ዓመተ ምትእኽኻብ ዓመተ ፍቕርን ምርድዳእን ምክብባርን ብዓቢኡ ድማ ዓመተ ሰላምን ብልጽግናን ክትኮነልና ሰናይ ምንዮተይ ክገልጽ እፈቱ።

ብምቕጻል ከም ውልቃዊ ትዕዛብተይ ዝሓለፍናይ ዓመት 2016 ከመይ ከመይ ነበረት ? ብሕጽር ዝበለ ብፍላይ ድማ ነቶም ኣብ መኣዲ ደምበ ተቐውሞ ኢድና መሊስና ዘለና፡ ጽቡቕን ሕማቕን ሸነኻቱ በታ ንእሽቶ ዓቕመይ ክድህስሶ ክፍትንዮ። ብዛዕባ እቲ ዓብይ ውራይና፡ ዓሚቕ ገምጋም ስርዓት ህግደፍን ዝጽቡዮ ዘሎ ናይ መጠረሽታ ዕጫ ጥፍኣቱን ፍጹም ኣዕናውን ቀታልን ባህርያቱን ብመገዲ ሳክቲዝም ወጺኡ ስለ ዘሎ ንዕኡ ምንባቡ ዝሓሸን ዝበለጸን እዩ።

ከም ውልቃዊ ትዕዛብተይ፡ ከምቲ ድሕሪ ከቢድ ናይ ወጋሕታ ጸላም ብብርሃን ዝሰዓር፡ ዓመተ 2016 ካብ ኩለን እተን ኣብ ቃልሲ ንዲሞክራሲያዊ ፍትሒ ዘሕለፍናየን ዓመታት፡ እታ ኣዝያ ፈታኒትን ጭንቂ ዝወለደም ሕድሕድ ዝራጸሙ ዛዕባታት ዝራኣናላን ዝሰማዕናላን ዓመት ኢያ ነይራ ከብል እደፍር። ንሱ ጥራይ ውን ዘይኮነ ዓመተ 2016 ማዕረ ወርቂ ዘንጸባርቑ፡ ካብ ምንጽብራቕ ሓሊፎም ንኣዲነቲ ሓቂ ዝደጉሑ፡ ብስም ፍትሕን ውጹዕ ህዝብን ዝዝምሩ ኢፍትሓውያን ተቐለሰቲ ዝረኣናላ ዓመት ውን ኢያ።

በቲ ጽቡቕ ሸነኹ ንምጅማር ዓመተ 2016 ልዕሊ ዝኾነ ዓመታት ተዶጊሉ ዝጸነሐ ስሚዒት ህዝቢ ኤርትራ ገንፊሉ ኣብ ኣደባባይ ዝፈሰሰሉ ዓመትዮ። ኣዝዩ ብዙሕ ብዓሰርተታት ኣሸሓት ቁጽሪ፡ ዝጥርንፎ ኣማራጺ ሓይሊ ድኣ ስኢኑ እምበር፡ ኣንጻር ምልኪ ስርዓት ህግደፍ ዝዓቕሙ ጸጸር ክድርቢ ብትብዓት ኣብ እስራኤል ጀኔቭ ኒውዮርክ ኢትዮጵያን ካልእ ቦታታትን ከም ጋሻ ውሕጅ ብናህሪ ክውሕዝ ዝረኣናሉ ዓመትዮ።

ኣብ ዓመተ 2016 ኣብ ርሑቕ ስደት ዝተራኣየ ኣዝዩ ከቢድ ምልዕዓል ድጉል ስሚዒት ህዝቢ ኣብ ናይ ልዕሊ ዓሰርተው ዓመታት ቃልሲ ደምበ ፍትሒ ክትገልጸ ዝኽብድ ስሚዒትን ሞራልን ፈጠሩ እዩ። ብፍላይ እቲ ንነገራት ብህድኣት ክዕዘቦም ብዘምስል ኣድብዩ ዝጸነሐ ኣብ ብርኩ ዘስተንፍስ መንእሰይ ንኣደባባይት ጀኔቭ ሰዊስ ተልኣቢብ እስራኤል ኒውዮርክ ኣመሪካ ኣዲስ ኣበባን መዓስከራት ስደተኛታትን ኢትዮጵያ ብዝተፈላለየ ውዳበ ግን ድማ ሓደ ዝድምጹ ቅኒት ፍትሒ፡ ኣሽምባይ ንተደናጋጸይ ነቲ ቀዳማይ ጸላኢ ህዝቢ ኤርትራ ዝኾነ ስርዓት ህግደፍ ውን ከም ዝስንብድን ዝርዕድን ገይርዎ ኢዩ።

ማዕረ ማዕሪኡ ኣብ ውሽጢ ዓዲ ኣብ ትሕቲ ከቢድ ስለያዊ ሓለዋን ቁጽጽርን ዝርከብ ህዝብን ሰራዊትን እውን ንፍርሒ ስዒሮም ኣብ ዝተፈላለየ ኣኼባታት ሓሲሙናሎ

ክብልሉ ዝጀመርሉ ዓመት እዩ። መረረ ኣብ ውሽጢ ዓዲ ዝርከብ ህዝቢ ካብ ሕሹኽታ ናብ ዓውታ ዝተሰጋገረሉ ዓመት ውን እዩ።

ንሱ ጥራይ ዘይኮነ ኣብ ውሽጢ ዓሰርተው ክልተ ዓመታት ተራእዩ ብዘይፈልጥ ኣዝዩ ብዙሕ ቁጽሪ ካብቲ ኣብ ባርነታዊ ዕስክርና ስርዓት ህግደፍ ተታሒዙ ዝጸነሐ ጠብብጃ ዝዓጠቐ ወተሃደር፡ ዶባት ጥሒሱ ብጅምላ ናብ ኢትዮጵያ ክኣትው ዝተራኣየሉ ዓመት ውን'ዩ። መሳርዓትካ ገዲፍካ ምኹብላልን ማዕራኡ ሰፋሕቲ ግፋታት ምክያድ ከም ንቡር ኣብ ዝተወሰደሉ ግዜ፡ ኣብ ታሪኽ ንመጀመርያ ግዜ፡ ካብ ኮርመናዕ ናብ ዓሰብ ዝጋዓዙ ዝነበሩ ተዓላሞ፡ ኣብ ማእከል ኣስመራ ብዝገበርዎ ናይ ምብታን ኣብያ፡ ኣብ ማእከል ሹቕ፡ ኣብ ማእከል እኩብ ህዝቢ ማይ ኣባሻውል ጭልቅዓት መንእሰያት ዋጋ ዝኸፈልናሉን ዘይርሳዕ ፍጻመ ዝረኣናሉን ዓመት ውን'ዩ።

ብሕጽር ዝበለ ዓመተ 2016 ዘይጥርኑፉን ውዳቤ ዝነደሎን ተቓውሞ ህዝቢ ኣንጻር እቲ መላኺ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ጥርዚ ጫፍ ዝዓረገሉ ዓመትዩ ነይሩ።

ናብቲ ኣሉታዊ ሸነኻቱ ምስ ንምለስ ድማ፡ ዓመተ 2016 ኣብ ደምበ ተቓውሞ ብፍላይ ውን ኣብቲ ድጉል ስሚዒቱ ስዒርዎ ናብ ኣደባባይ ፍትሒ ሓቂ ተዓጢቑ ብፍትው ብማዕበል ዝወሓዘ ተቓዋሚ ኣዝያ ፈታኒት ዓመት ምንባራ ክዝንጋዕ ኣይግባእን።

ቅድሚ ሒደት ዓመታት ደምበ ተቓውሞ ብጽምዋ ዝተዋሕጠ ምንባሩ ኩልና ንፈልጦ ሓቂዩ። ስለምንታይ እቲ ንኹሉ ሕሰምን ክፍኣተ መጋብርን ስርዓት ህግደፍ ብኣካል ዝፈልጥ፡ ንሰሃራን ባሕርን ተሳጊሩ ኣብ ዝሓሸ ቦታ ህይወቱ ዘማዕቀበ መንእሰይ ኣብ መኣዲ ደምበ ተቓውሞ ኢዱ ዘይሕውስ፡ እጃሙ ዘየበርክት ናይ ኩልና ሕቶን ነቕፌታን ምንባሩ ውን ዝፍለጥ'ዩ። እታ መልሲ የማነ ጸጋም ዘይብላ ንኣዲንቱ ዝማርኽ ኤርትራ ዝብል ደሚቕ ሕብሪ ክርኢ ስለ ዘየከኣለ እዩ። ዘልሓጥ መበሊኡን ነቲ ኩነታት ክዕዘብ ግዜ መውሰዲኡን ናቱን ናይቲ ድሕሪኡ ዝገደፎን ትርግታ ልቢ ዘዳምጹ ለባማት ውድባት ስለ ዘይረኣዩ እዩ።

ስለ ዝኾነ ድማ ብዘይ ቀልዓለም ሕብርታት በዚሕዎ ዕውንውን ኣትይዎ። ዘፍርሑን ዘሰንብዱን ምትእኽኻባት ሰጋእ ኣቢልዎ ዝግ ድሕሪ ዋንጫ ክመርጽ ተገዲዱ ኢዩ። እዚ ኮይኑ ግን ኣብ መጠረሽታ ድጉል ስሚዒታቱ ደፊእዎ ብዘይ ጥርኑፍ ውዳበ "ህዝበይ'ዩ ውድበይ!!" ብዝብል መሪሕ ጭረሐ ክትኣምኖ ብዝኸብድ ንኣደባባያት ጀኔቭ እስራኤል ኣመሪካ ኢትዮጵያን ካልእ ቦታታትን ፍትሒ ብዝብል ሓደ ዝቕኒቱ ድምጺ ከም ዝፍወጽ ገይርዎን ኣቓልቦ ስሒቡን ኢዩ።

እቲ ሕጂ ክሃረበሉ ዝደሊ ዛዕባ እምበኣር እቲ ድሕሪ'ዚ ዓብይ ምንቕናቕ ዝተራኣየ ግዕዘይ ምዕዘይን ንምብትታኑን ምልማሱን እንተስ ብፍላጥ ሓደው ብተልእኾ ዝተገብረ ዘሕዝን ተርእዮ እዩ።

አብ ዓመተ 2016 አብ ምብታን እቲ ማዕበላዊ ምንቕስቕስ ህዝቢ አዝዩ ዘሕዝን ስራሓትዮ ተኻይዱን ዝካየድ ዘሎን። ንምቅዋም ደፊሩ ብትብዓት ብማዕበል ንዝወጸ ሰብ ካብ ክትብትኖ ክትውድቦ'ዩ እቲ ዝቐለለ ስራሕ ነይሩ። ኮይኑ ግን እቲ ድኪርና ዝረኣናዮ ከምኡ ዘይኮነ ብኣንጻሩ ነይሩ። ዝተፈላለዩ ሓቂ ዝመስሉ ግን ድማ ፍጹም ጥቓ ሓቂ ዘይቀርቡ ተኻሻሕቲ ዛዕባታት ብምልዓል ስሚዒት እቲ ብማዕበል ዝተንሰአ ህዝቢ ከም ዝትንክፍን ሰገጥ ከም ዝብልን ተገይሩ እዩ።

ሕነ ክትፈዲ አስናንካ ምሕርቃም። ስርዓት ህግደፍ ንሓደ ሃይማኖት ወይ ውን አውራጃ ከም ዝውክል ገይርካ ክትሰብኽ ምፍታን። ተሰማዒ ዛዕባታት ሒዞም ንዝወጹ ሓቀኛታት ተባዓት ተቐለስቲ ልኡኻት ህግደፍን ወያነን እናበልካ ምንጻልን ምጽላምን። ንኢትዮጵያ ዝመርሕ ዘሎ መንግስቲ ብፍላይ ድማ ንውድብ ህውሓት ብተደጋጋሚ ከም ቀዳማይ አጀንዳ ብምልዓል ሓደገኛ ጥርጣረታት ምፍጣር። አብ ኤርትራ እስላማዊ ስርዓት ክትከል ባዶሽ ፍልስፍና ከም መፈራርሒ መርዚ ምንስናስ። ማዕሪኡ ኤርትራ ናይ ክርስትያን ሃገርያ ብምባል ተኸባቢሩ ንዝነብር ህዝቢ ብዓይኒ ጽልኢ ከም ዝረኣይዩ ምግባር። ነቲ ፈታዊ ጥራይ ዘይኮነ ጸላኢ ውን ብዓውታ ዝመስከረሉ ጅግንነት ገድሊ ህዝቢ ኤርትራ ሽፍትነትዮ ነይሩ ዝብል ሓደገኛ ዛዕባ ምንቁሻሽ። አውራጃዊ ስሚዒታት አለዓዒልካ ነቲ አብ ፈጽሚ ዝቐረበ ቃልሲ ንዲሞክራሲያዊ ቃልሲ ምሕንካል። ልዕሊ ዝኾነ ድማ ነቲ ህዝቢ ኤርትራ ዓሰርተታት አሽሓት ጀጋኑ ደቁ ዝኸፈለሉን ብዓው ዝበለ ሕቡር ድምጹን ዘረጋገጹን ነጻነት አብ ሓደጋ ምእታአን ንናጽነት ኤርትራ ምኽሓድን አብዛ ዝሓለፍናያ ዓመት ዓመተ 2016 ዝረኣናዮም ዘሕዝኑ ትራጀዲታት እዮም። ኩሎም እዞም ዝጠቐስኩዎም ካብቲ ብዙሕ ግዕዘይ ምዕዘይ እቶም ፍሪያት እዮም። አብ ምብታን እቲ ብማዕበል ተላዒሉ ዘሎ ድምጺ ፍትሒ ድማ ከቢድ ሃስያን ምትዕንቓፍን ገይሮም እዮም።

አብ መጠረሽታ ንኹሉ ሓደ ብሓደ ክዝርዝሮ አዝዩ ከቢድዩ። ነቲ ከም ናይ ውልቂ ትዕዘብተይ ዘስፈርኩዎ ሓቕታት ሕጂ ውን ውልቃዊ ርእይቶይ ብምስናይ መደምደምታ ክገብረሉ ክፍትን እዩ።

ሕቶናን ቃልስናን እንታይ ንምርግጋጽ'ዩ ?

ንኹልና እትጥርንፈና እዛ አልዕለያ ዘለኹ ገና ዘይተመለሰት ሕቶ እያ። ሕቶና ሰላም ዝሰፈና ብሕግን ስርዓትን እትመሓደር ፍትሕን ዲሞክራሲን ዝሕላገታ ብልጽግቲ ኤርትራ ምርግጋጽ እዩ። ቃልስና ድማ ነቲ ብሩህ መጻኢ ሃገርና ኤርትራ ዝደወነን ዘጸልመተን ኩሉ መሰላት ህዝቢ ዝረገጸን መላኺ ስርዓት ህግደፍን መርዝን አዕናውን ስነ ሓሳቡ ምስዓርን ምድምሳሰን ሱር መሰረቱ ሓግሒግካ ምእላይን እዩ።

ሕቶናን ቃልስናን እዚ ብሕጽር ዝበለ ዝበልኩዎ እንተድኣ ኮይኑ፡ ስለምንታይ ኢና ጥጡሕ መንገዲ ገዲፍና ናብ ጋል መንገዲ ንተኣላለ ዘለና ? እታ መልሲ ሕጂ ውን

ከምቲ ዝሰየምኩዎ ኣርእስቲ ኢዩ። ኣብ ምስሉይነት ዝሕላገቱ ዒንኪላሎ ቃልሲ ተሸሚምና ወርቂ ብዝመስሉ ዘንጸባርቑ ምስሉያት ፖለቲካኛታት ኢና በሃልቲ ንጽሎን ንሕንኮልን ስለ ዘለና ኢና።

ስለ ዝኾነ ሕጂ ውን ደጊመ ዘስምረሉን ዝላበዎን ዓብይ ጉዳይ እንተሃልዩ ናባኻ ናብቲ ላህመት ወለዶ ኤርትራዊ መንእሰይ እየ። እቲ ሓይሊ እታ መፍትሕ ምሳኻ ኣብ ኢድካ'ያ ዘላ። ንኹሉ ተዓዚብካ ነቲ ሰናይን ነቲ ሓቅን ስዓቦ። ምስዓብ ጥራይ ዘይኮነ ነቲ መሪሕ መዘወር ቃልሲ ትርግታ ውጹዕ ህዝብኻ ብምድማጽ ፊተ መሪሕ ኮይንካ ኣርኣያን ኣብነትን ኩን።

ኩሎም ዘንጸባርቑ ነገራት ወርቂ ከም ዘይኮኑ ኣስተብሂልካ ብታሪኽካን ክብረትካን ንዝመጽኻ ብትብዓት ተወገኑ ብምባል ንዝጀመርካዮ ምንቕናቕ ሕንባቦን ናህርን ወስኽሉ። ኩልና ድማ በታ ንኸእላ ዓቕምና ኣሰርካ ሒዝና ክንስዕበካ ኢና።

ደጊመ ርሑስ ሓድሽ ዓመትን በዓል ልደትን!!

ሚኪኤል እምባየ ኣራንቺ

አዲስ አበባ